

Zbierka súdnych rozhodnutí

UZNESENIE SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

z 27. septembra 2022 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Článok 99 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora –
Letecká doprava – Nariadenie (ES) č. 261/2004 – Spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci
cestujúcim v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov – Článok 5 ods. 1 písm. c) –
Právo na náhradu v prípade zrušenia letu – Prepravná zmluva uzatvorená prostredníctvom
online cestovného agenta – Informácia o zrušení letu oznámená prostredníctvom e-mailovej
adresy automaticky vygenerovanej cestovným agentom – Neexistencia účinného
informovania cestujúceho“

Vo veci C-307/21,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný
rozhodnutím Landgericht Kleve (Krajinský súd Kleve, Nemecko) z 25. marca 2021 a doručený
Súdnemu dvoru 14. mája 2021, ktorý súvisí s konaním:

AB a i.

proti

Ryanair DAC,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predseda ôsmej komory N. Jääskinen, sudcovia M. Safjan (spravodajca) a N. Piçarra,

generálny advokát: P. Pikamäe,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- AB a i., v zastúpení: C. Jansen, Rechtsanwalt,
- Ryanair DAC, v zastúpení: S. Hensel, Rechtsanwältin,
- Európska komisia, v zastúpení: G. Braun, K. Simonsson a G. Wilms, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta rozhodnúť odôvodneným uznesením v súlade s článkom 99 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora,

vydal toto

Uznesenie

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 5 ods. 1 písm. c) a článku 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91 (Ú. v. EÚ L 46, 2004, s. 1; Mim. vyd. 07/008, s. 10).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi AB, ako aj viacerými ďalšími cestujúcimi, a leteckým dopravcom, spoločnosťou Ryanair DAC, vo veci odmietnutia tohto dopravcu zaplatiť týmto cestujúcim náhradu v dôsledku zrušenia ich letu.

Právny rámec

- 3 Odôvodnenia 1, 7 a 12 nariadenia č. 261/2004 stanovujú:
 - „(1) Konanie [Európskej únie] v oblasti leteckej dopravy by sa malo, okrem iných vecí, zamerať na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany cestujúcich; okrem toho by sa mal vo všeobecnosti brať plný zreteľ na požiadavky ochrany spotrebiteľa;
 - ...
 - (7) aby bolo zabezpečené účinné uplatňovanie tohto nariadenia, záväzky, ktoré ustanovuje by mali spočívať na prevádzkujúcom leteckom dopravcovi, ktorý uskutočňuje alebo zamýšľa uskutočniť let bez ohľadu na to, či s vlastným alebo s prenajatým lietadlom alebo s prenajatým lietadlom aj s posádkou s posádkou alebo na akomkoľvek inom základe;
 - ...
 - (12) rovnako by sa mali zmenšiť ťažkosti a nepohodlie cestujúcich spôsobené zrušením letov; toto by sa malo dosiahnuť tým, že dopravcovia budú nútení informovať cestujúcich o zrušení pred plánovaným časom odletu a navyše im ponúknuť primerané presmerovanie tak, aby sa cestujúci mohli zariadiť inak; ak tak neurobia mali by leteckí dopravcovia cestujúcim poskytnúť náhradu okrem prípadov, keď zrušenie letu nastane za mimoriadnych okolností, ktorým sa nedalo zabrániť ani vtedy, keď boli prijaté všetky primerané opatrenia.“
- 4 Článok 2 tohto nariadenia s názvom „Definície“ stanovuje:
 - „Na účely tohto nariadenia:
 - ...

b) „prevádzkujúci letecký dopravca“ znamená leteckého dopravcu, ktorý na základe zmluvy s cestujúcim, alebo v mene inej osoby, právnickej alebo fyzickej majúcej zmluvu s takým cestujúcim, vykoná alebo zamýšľa vykonať let;

...

5 Článok 3 uvedeného nariadenia s názvom „Pôsobnosť“ vo svojom odseku 5 spresňuje:

„Toto nariadenie sa uplatňuje pri každom prevádzkujúcom leteckom dopravcovi, ktorý zabezpečuje prepravu cestujúcich v zmysle odsekov 1 a 2. Keď prevádzkujúci letecký dopravca, ktorý nemá žiadny zmluvný vzťah s cestujúcim, plní záväzky vyplývajúce z tohto nariadenia, považuje sa za osobu konajúcu v mene osoby, ktorá je vo zmluvnom vzťahu s cestujúcim.“

6 Článok 5 toho istého nariadenia s názvom „Zrušenie“ vo svojich odsekoch 1 a 4 stanovuje:

„1. V prípade zrušenia letu príslušným cestujúcim:

...

c) príslušní cestujúci majú právo na náhradu od prevádzkujúceho leteckého dopravcu v súlade s článkom 7, pokiaľ:

i) neboli informovaní o zrušení letu aspoň dva týždne pred plánovaným časom odletu; alebo

...

4. Dôkazné bremeno pokiaľ ide o to, či a kedy bol cestujúci informovaný o zrušení letu, spočíva na prevádzkujúcom leteckom dopravcovi.“

7 Článok 7 nariadenia č. 261/2004 s názvom „Právo na náhradu“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Keď sa uvádza odkaz na tento článok, cestujúci dostanú náhradu v nasledovnej výške:

...

b) 400 eur v prípade všetkých letov v rámci spoločenstva nad 1 500 km a všetkých ostatných letov od 1 500 km do 3 500 km;

...

8 Článok 13 tohto nariadenia s názvom „Právo na odškodnenie“ stanovuje:

„V prípadoch keď prevádzkujúci letecký dopravca platí náhradu alebo plní iné záväzky vyplývajúce z tohto nariadenia, nemôže sa žiadne ustanovenie tohto nariadenia vykladať tak, ako by obmedzovalo jeho právo na uplatňovanie nároku na náhradu od ktorejkoľvek osoby, vrátane tretích osôb, v súlade s platným právom. Toto nariadenie nesmie najmä v žiadnom prípade obmedzovať právo prevádzkujúceho leteckého dopravcu v jeho snahe o dosiahnutie náhrady od cestovnej kancelárie alebo inej osoby, s ktorou má prevádzkujúci letecký dopravca zmluvu. Podobne sa žiadne ustanovenie tohto nariadenia nemôže vykladať tak, ako by obmedzovalo právo cestovnej kancelárie alebo tretej osoby, inej než je cestujúci, s ktorou má prevádzkujúci letecký

dopravca zmluvu, v ich snahe o dosiahnutie odškodnenia alebo náhrady od prevádzkujúceho leteckého dopravcu v súlade s použiteľným príslušným právom.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 9 AB a ostatní žalobcovia vo veci samej požadujú od spoločnosti Ryanair, prevádzkujúceho leteckého dopravcu, náhradu vo výške 400 eur za každého žalobcu, zvýšenú o úroky podľa článku 7 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 261/2004 z dôvodu zrušenia ich letu prevádzkovaného týmto leteckým dopravcom.
- 10 Títo žalobcovia si rezervovali u uvedeného dopravcu prostredníctvom cestovného agenta kiwi.com let plánovaný na 6. apríla 2019 z Düsseldorfu-Weeze (Nemecko) do Tangeru (Maroko).
- 11 Pri rezervácii bolo leteckému dopravcovi oznámené telefónne číslo a e-mailová adresa, ku ktorej uvedení žalobcovia nemali prístup a ktorá bola pravdepodobne automaticky vygenerovaná cestovným agentom kiwi.com. Práve na túto adresu prevádzkujúci letecký dopravca zaslal 14. decembra 2018 e-mail, v ktorom sa uvádzalo, že let rezervovaný týmito žalobcami bol zrušený.
- 12 V prvostupňovom konaní žalobcovia vo veci samej tvrdili, že pri rezervácii uviedli svoju vlastnú e-mailovú adresu, ako aj telefónne číslo. Nevedeli, že cestovný agent oznámil prevádzkujúcemu leteckému dopravcovi inú e-mailovú adresu.
- 13 Keďže cestovný agent nepreposlal žiadnu správu od prevádzkujúceho leteckého dopravcu, uvedení žalobcovia sa dozvedeli, že ich let bol zrušený až 5. apríla 2019, keď sa pokúsili o online odbavenie.
- 14 Rozsudkom z 29. júla 2020 Amtsgericht Geldern (Okresný súd Geldern, Nemecko) zamietol žalobu uvedených žalobcov z dôvodu, že prevádzkujúci letecký dopravca si dostatočne splnil svoju informačnú povinnosť podľa článku 5 ods. 1 písm. c) bodu i) nariadenia č. 261/2004, keď zaslal informáciu o zrušení letu na e-mailovú adresu poskytnutú pri rezervácii.
- 15 Keďže žalobcovia vo veci samej podali proti tomuto rozsudku odvolanie na Landgericht Kleve (Krajinský súd Kleve, Nemecko), vnútroštátny súd predkladajúci návrh na začatie prejudiciálneho konania sa pýta, či v situácii, o akú ide vo veci samej, prevádzkujúci letecký dopravca splnil svoju informačnú povinnosť podľa nariadenia č. 261/2004. Tento súd sa konkrétne pýta, či na splnenie podmienok uvedených v článku 5 ods. 1 tohto nariadenia je relevantná otázka, či letecký dopravca vedel alebo nevedel o prítomnosti sprostredkovateľa, alebo či toto ustanovenie skôr stanovuje určitý druh objektívnej zodpovednosti leteckého dopravcu.
- 16 Za týchto podmienok Landgericht Kleve (Krajinský súd Kleve) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Majú sa článok 5 ods. 1 písm. c) a článok 7 nariadenia [č. 261/2004] vykladať v tom zmysle, že prevádzkujúci letecký dopravca je povinný zaplatiť náhradu za zrušenie letu, o ktorom cestujúci nebol informovaný aspoň dva týždne pred plánovaným časom odletu, aj v prípade, že letecký dopravca informáciu včas pred uplynutím dvoch týždňov odoslal na jedinou e-mailovú adresu, ktorá mu bola známa z procesu rezervácie, pričom však nevedel, že rezervácia bola realizovaná cez

sprostredkovateľa, resp. prostredníctvom jeho internetovej platformy, a že na e-mailovej adrese oznámenej rezervačnou platformou bolo možné zastihnúť iba sprostredkovateľa a nie priamo cestujúceho?“

O prejudiciálnej otázke

- 17 Podľa článku 99 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak odpoveď na položenú prejudiciálnu otázku možno jednoznačne vyvodiť z judikatúry alebo ak odpoveď nevyvoláva žiadne dôvodné pochybnosti, Súdny dvor môže na návrh sudcu spravodajcu po vypočutí generálneho advokáta kedykoľvek rozhodnúť formou odôvodneného uznesenia.
- 18 Toto ustanovenie je potrebné uplatniť v prejednávanej veci.
- 19 Svojou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 5 ods. 1 písm. c) a článok 7 nariadenia č. 261/2004 majú vykladať v tom zmysle, že prevádzkujúci letecký dopravca je povinný zaplatiť náhradu stanovenú v týchto ustanoveniach v prípade zrušenia letu, o ktorom cestujúci nebol informovaný aspoň dva týždne pred plánovaným odletom, ak tento dopravca zaslal informácie včas na jedinú e-mailovú adresu, ktorá mu bola oznámená v čase rezervácie bez toho, aby vedel, že táto adresa slúžila len na kontaktovanie cestovného agenta, prostredníctvom ktorého bola rezervácia uskutočnená, a nie priamo na kontaktovanie cestujúceho, a ak tento cestovný agent neposkytol cestujúcemu informácie včas.
- 20 V tejto súvislosti článok 5 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 261/2004 stanovuje, že v prípade zrušenia letu majú dotknutí cestujúci nárok na náhradu od prevádzkujúceho leteckého dopravcu v súlade s článkom 7 uvedeného nariadenia, pokiaľ neboli informovaní o zrušení letu za podmienok stanovených v uvedenom písmene c).
- 21 Podľa článku 5 ods. 4 uvedeného nariadenia prevádzkujúci letecký dopravca nesie dôkazné bremeno týkajúce sa toho, že informoval cestujúcich o zrušení príslušného letu a o lehote, v ktorej tak urobil.
- 22 Z jasného znenia týchto ustanovení vyplýva, že pokiaľ prevádzkujúci letecký dopravca nie je schopný preukázať, že dotknutý cestujúci bol informovaný o zrušení svojho letu aspoň dva týždne pred plánovaným časom odletu, je povinný zaplatiť náhradu v súlade s článkom 7 nariadenia č. 261/2004 (rozsudok z 21. decembra 2021, Airhelp, C-263/20, EU:C:2021:1039, bod 51).
- 23 V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že takýto výklad platí nielen vtedy, keď bola prepravná zmluva uzatvorená priamo medzi dotknutým cestujúcim a leteckým dopravcom, ale tiež v prípade, keď bola táto zmluva uzatvorená prostredníctvom tretej osoby, akou je v konaní vo veci samej online platforma (rozsudky z 11. mája 2017, Krijgsman, C-302/16, EU:C:2017:359, bod 26, a z 21. decembra 2021, Airhelp, C-263/20, EU:C:2021:1039, bod 52).
- 24 Ako totiž vyplýva z článku 3 ods. 5 nariadenia č. 261/2004, ako aj z jeho odôvodnení 7 a 12, prevádzkujúci letecký dopravca, ktorý uskutočňuje alebo zamýšľa uskutočniť let, je sám povinný poskytnúť náhradu cestujúcim z dôvodu nesplnenia povinností vyplývajúcich z tohto nariadenia, predovšetkým povinnosti informovania upravenej v článku 5 ods. 1 písm. c) tohto nariadenia (rozsudky z 11. mája 2017, Krijgsman, C-302/16, EU:C:2017:359, bod 27, a z 21. decembra 2021, Airhelp, C-263/20, EU:C:2021:1039, bod 53).

- 25 Iba takýto výklad môže zodpovedať cieľu spočívajúcemu v zabezpečení vysokej úrovne ochrany cestujúcich stanovenému v odôvodnení 1 nariadenia č. 261/2004, ktorý zaručuje, aby cestujúci, ktorého let bol rezervovaný prostredníctvom tretej osoby predtým, ako bol zrušený, bol schopný určiť dlžníka náhrady upravenej v článku 5 ods. 1 písm. c) a článku 7 tohto nariadenia (rozsudok z 11. mája 2017, Krijgsman, C-302/16, EU:C:2017:359, bod 28).
- 26 Tento výklad nemôže spochybniť okolnosť, že prevádzkujúci letecký dopravca nevedel, že pri zasielaní informácie o zrušení dotknutého letu nekomunikuje priamo s cestujúcim. Dôležité je to, že cestujúci nebol včas informovaný o zrušení svojho letu. V takom prípade a ako bolo uvedené v bodoch 24 a 25 tohto uznesenia, prevádzkujúci letecký dopravca je sám povinný zaplatiť cestujúcemu náhradu za porušenie informačnej povinnosti.
- 27 Len v prípade, ak cestujúci výslovne oprávni sprostredkovateľa na prijímanie informácie od prevádzkujúceho leteckého dopravcu a toto oprávnenie je tomuto dopravcovi známe, je možné sa domnievať, že podmienky stanovené v článku 5 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 261/2004 sú splnené, ak prevádzkujúci letecký dopravca predá informáciu o zmenách letu sprostredkovateľovi bez toho, aby ich tento sprostredkovateľ následne postúpil cestujúcemu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. decembra 2021, Airhelp, C-263/20, EU:C:2021:1039, bod 44). Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania pritom vyplýva, že vo veci samej takéto oprávnenie chýba.
- 28 Preto treba poznamenať, že splnením povinností podľa nariadenia č. 261/2004 nie je dotknuté právo uvedeného dopravcu požadovať podľa uplatniteľného vnútroštátneho práva od akejkoľvek osoby, ktorá spôsobila nesplnenie povinnosti tohto dopravcu, vrátane tretích osôb odškodnenie, ako to stanovuje článok 13 tohto nariadenia (rozsudky z 11. mája 2017, Krijgsman, C-302/16, EU:C:2017:359, bod 29 a citovaná judikatúra, ako aj z 21. decembra 2021, Airhelp, C-263/20, EU:C:2021:1039, bod 54).
- 29 Keďže tento článok 13 výslovne uvádza tretie osoby, vyplýva z neho, že nariadenie č. 261/2004 nepodmieňuje právo prevádzkujúceho leteckého dopravcu požadovať náhradu škody existenciou zmluvy, ktorá ho spája s sprostredkovateľom, na ktorého sa cestujúci v leteckej doprave obrátil s rezerváciou svojho letu (rozsudok z 21. decembra 2021, Airhelp, C-263/20, EU:C:2021:1039, bod 55).
- 30 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prejudiciálnu otázku odpovedať tak, že článok 5 ods. 1 písm. c) a článok 7 nariadenia č. 261/2004 sa majú vykladať v tom zmysle, že prevádzkujúci letecký dopravca je povinný zaplatiť náhradu stanovenú v týchto ustanoveniach v prípade zrušenia letu, o ktorom cestujúci nebol informovaný aspoň dva týždne pred plánovaným odletom, ak tento dopravca zaslal informáciu včas na jedinú e-mailovú adresu, ktorá mu bola oznámená v čase rezervácie bez toho, aby vedel, že táto adresa mu umožňuje kontaktovať iba cestovného agenta, prostredníctvom ktorého bola rezervácia uskutočnená, a nie priamo cestujúceho, a ak tento cestovný agent neposkytol cestujúcemu informácie včas.

O trovách

- 31 Keďže toto konanie má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol takto:

Článok 5 ods. 1 písm. c) a článok 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91,

sa má vykladať v tom zmysle, že:

prevádzkujúci letecký dopravca je povinný zaplatiť náhradu stanovenú v týchto ustanoveniach v prípade zrušenia letu, o ktorom cestujúci nebol informovaný aspoň dva týždne pred plánovaným odletom, ak tento dopravca zaslal informáciu včas na jedinou e-mailovú adresu, ktorá mu bola oznámená v čase rezervácie bez toho, aby vedel, že táto adresa mu umožňuje kontaktovať iba cestovného agenta, prostredníctvom ktorého bola rezervácia uskutočnená, a nie priamo cestujúceho, a ak tento cestovný agent neposkytol cestujúcemu informácie včas.

Podpisy